

Przykłady dobrej praktyki
Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego
w Olsztynie w zakresie działań wspierających pracę szkół i nauczycieli

Działania realizowane przez Warmińsko-Mazurską Bibliotekę Pedagogiczną w Olsztynie w zakresie wspierania pracy szkół i nauczycieli obejmują:

1. Organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej oraz wspieranie nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych

W ramach współpracy ze szkołami opracowywana jest na każdy rok szkolny oferta zajęć edukacyjnych, dostosowywana do (analizowanych) potrzeb nauczycieli. Zawarte w ofercie propozycje zajęć (31 tematów) dotyczą różnorodnych dziedzin. Realizowane są m.in. **zajęcia edukacyjne:**

- **z zakresu edukacji regionalnej** (*Dzieje Warmii w podaniach, baśniach i legendach; Olsztyn - moje miasto; Zwyczaje i obrzędy w tradycji warmińskiej; O Warmio moja miła...*);
- **nawiązujące do tekstów literackich** (*Czytając Andersena; Prawda prostego opowiadania - „Baśnie domowe i dziecięce zebrane przez braci Grimm”; Mój przyjaciel, Kubuś Puchatek; W świecie księżek Astrid Lindgren; W krainie pingwinów – „Zaczarowana zagroda” Aliny i Czesława Centkiewiczów; Spotkanie ze współczesną poezją dziecięcą; Z wizytą na Zielonym Wzgórzu; W wewnętrznym ogrodzie wartości; Porozmawiajmy na temat Biblii*);
- **z zakresu edukacji historycznej** (*Polski wrzesień. Fakty – wspomnienia – obrazy; Zośka, Rudy, Alek i inni. Przerwana opowieść; Gdzie Warmia, a gdzie Mazury? Krainy historyczne w dziejach regionu: ważne wydarzenia; Sto lat Roty*);
- **oparte na tekstach kultury** (*Renesansowe odkrycie świata i człowieka; „Między dwiema otchłaniami.” Dylematy człowieka baroku; Od entuzjazmu ku melancholii. Myśl romantyczna w zwierciadle sztuki*).

Z wizytą na Zielonym Wzgórzu

*Dzieje Warmii w podaniach,
baśniach i legendach*

W wewnętrznym ogrodzie wartości

W roku szkolnym 2012/2013 w bibliotece zrealizowano 157 zajęć edukacyjnych, w których wzięło udział 3314 uczniów różnych typów szkół (od przedszkola do szkół ponadgimnazjalnych).

2. Projekty i wystawy edukacyjne

Projekty edukacyjne to priorytetowe przedsięwzięcia kierowane do nauczycieli i uczniów oraz wszystkich zainteresowanych proponowanym zagadnieniem. Akcentują zwykle rok jubileuszowy, upamiętniający ważną dla naszej tradycji i kultury postać bądź wydarzenie. Koncepcja każdego projektu jest osnuta wokół wybranego wątku tematycznego. Stałymi elementami projektów są zazwyczaj:

- **wystawy edukacyjne** - specjalne ekspozycje kierowane do uczniów i nauczycieli

Celem tych wystaw jest edukowanie nieformalne, tzn. oddziaływanie na ucznia w oparciu o doświadczenie, najczęściej w postaci przeżycia estetycznego czy refleksji intelektualnej. Ekspozycje są zwykle tak zaplanowane, by – z jednej strony - były autonomiczną całością i funkcjonowały bez dopowiedzeń, z drugiej – mogły stanowić inspirację do merytorycznej i ukierunkowanej dyskusji z młodzieżą.

- **zajęcia edukacyjne** dla uczniów odbywające się w przestrzeni wystawy

- **konferencje dla nauczycieli**

Założeniem konferencji jest zawsze dwojake podejście do tematu – naukowa interpretacja i jej praktyczne przełożenie na działania dydaktyczne w szkole. Prelegentami są zatem naukowcy, specjaliści w danej dziedzinie oraz nauczyciele praktycy z olsztyńskich szkół.

Do tej pory biblioteka włączyła się m.in. w obchody Roku Zbigniewa Herberta (*„Na przerywistej linii egzystencji” - Herbertowska lekcja poezji*, 2008 r.); Juliusza Słowackiego (*Rzecz o znikającym(?) Słowackim*, 2009 r.); Fryderyka Chopina (*„Fortepianowi gadam...” Muzyczne opowieści Pana Chopina*, 2010 r.); Czesława Miłosza (*Spotkania na Ziemi Ulro*, 2011 r.); Janusza Korczaka (*„To nie bajka. To prawda”. O Doktorze Korczaku i Dzieciach*, 2013 r.).

Niezwykle interesującym przedsięwzięciem był projekt poświęcony Zbigniewowi Herbertowi realizowany w ramach ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Programu „Herbert”. Ekspozycja *„Na przerywistej linii egzystencji” - Herbertowska lekcja poezji* ukazała wątek egzystencjalny w twórczości artysty w kontekście tradycji kultury, sztuki i filozofii. Podkreśliła bardzo silnie obecną w liryce Herberta świadomość kruchości i „przerwywistości” trwania - trwania człowieka przede wszystkim, ale również i tego, co ze światem ludzkim nierozłącznie związane - przedmiotów i dzieł sztuki. Zawarta w utworach Herberta myśl wpleciona została w ikonografię korespondującą z zaproponowanym tematem. Większość autorów ukazanych poprzez wystawę dzieł, czy też konkretne dzieła, zasugerował sam poeta, nawiązując do nich w swych tekstach. Tak jest w przypadku malarstwa holenderskiego, flamandzkiego, twórczości Giotto, Cézanne'a, Holbeina, Gauguina, obrazów Grupy Krakowskiej czy też wreszcie dzieł artystów starożytnych. Ukazane na wystawie myśli, słowa i obrazy połączyły szkice wykonane przez samego Zbigniewa Herberta. W przestrzeni tak przygotowanej ekspozycji - synkretyzującej myśl poetycką, filozoficzną i dzieła sztuki plastycznej - odbywały się zajęcia dla młodzieży, która poszukiwała w twórczości poety wspólnoty ludzkiego doświadczenia. W centrum rozważań znalazły się ponadczasowe ludzkie problemy, wątpliwości i najistotniejsze egzystencjalne pytania. Rozmowa z uczniami była pewnego rodzaju eksperymentem - próbą spojrzenia na człowieka i na jego dzieła (dzieła sztuki) z Herbertowskiej perspektywy. Istotnym elementem projektu była konferencja zorganizowana dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych, bibliotekarzy Olsztyna powiatu oraz studentów. Uczestnicy wydarzenia usłyszeli wystąpienia zarówno specjalistów zajmujących się poezją Herberta – prof. Marka Adamca i Andrzeja

Franaszka, jak również nauczycieli, którzy podzielili się doświadczeniami z pracy w szkole nad interpretacją twórczości poety. Konferencję otworzył, oparty na tekstach autora „Pana Cogito”, premierowy spektakl Teatru „Nieskromnego” działającego przy II LO w Olsztynie.

„Na przerywistej linii egzystencji” - Herbertowska lekcja poezji

3. Formy wsparcia bibliotek i bibliotekarzy szkolnych

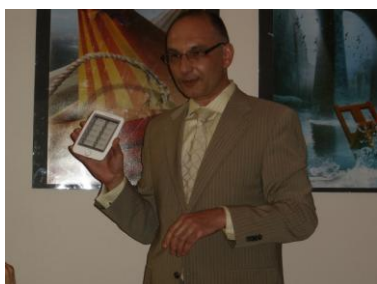
Warminsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie od 10 lat organizuje cykliczne formy wsparcia dla nauczycieli i bibliotek szkolnych, takie jak: porady, indywidualne konsultacje warsztatowe oraz warsztaty metodyczne. Interesującą inicjatywą jest, organizowane cztery razy w roku szkolnym, **Forum Nauczycieli Bibliotekarzy Szkolnych**. W ramach forum realizowane są:

- fachowe warsztaty metodyczne
- konferencje metodyczne rozpoczynające każdy rok szkolny
- seminaria naukowe
- badania stanu bibliotek szkolnych
- wycieczki do innych bibliotek.

Tematyka seminariów odbywających się w ramach forum zwykle oscyluje wokół trzech grup zagadnień:

- funkcjonowania nowoczesnej biblioteki szkolnej, organizacji biblioteki szkolnej, biblioteki jako Szkolnego Centrum Informacji (*Treści nowej podstawy programowej w odniesieniu do pracy biblioteki szkolnej*, 2009 r.; *Rola bibliotek szkolnych i pedagogicznych w aktywnym wspomaganiu misji dydaktyczno–wychowawczej szkoły*, 2010 r.; *Ewidencja materiałów bibliotecznych*, 2013 r.);
- najnowszych technologii w bibliotekarstwie, m.in. nowych form książki, biblioteki w dobie Web 2.0, portali społecznościowych (*Nowe formy książki*, 2011 r.; *Budowanie e–tożsamości bibliotek*, 2011 r.; *Mobilna edukacja w XXI wieku*, 2012 r.);

- czytelnictwa dzieci i młodzieży – inspirowanie, aktywizowanie, popularyzacja, promocja (*Czytelnicy oporni w bibliotece. Zjawisko, metody w pracy, dobór literatury*, 2007 r.; *Aktywność edukacyjna biblioteki szkolnej*, 2008 r.; *Rola teatru w edukacyjnej pracy nauczyciela bibliotekarza*, 2009 r., 2010 r.; *Nowi czytelnicy - nowa literatura - nowe wyzwania dla pośredników*, 2010 r.; *Biblioteki Północnych Włoch*, 2011 r.; *Lektury dzieciństwa i młodości – nośnikiem wartości czy zagrożień*, 2012 r.; *Indywidualna praca z czytelnikiem w bibliotece szkolnej*, 2012 r.; Spotkania autorskie, m.in. z Joanną Papuzińską i Anną Onichimowską).

Nowe formy książki

*Rola teatru w edukacyjnej pracy
nauczyciela bibliotekarza*

*Spotkanie autorskie
z Anną Onichimowską*

Prelegenci na forum to nasi bibliotekarze, ale też często specjaliści z ośrodków bibliotekoznawstwa, przedstawiciele wydawnictw, autorzy. W spotkaniach regularnie bierze udział grupa 40-60 nauczycieli bibliotekarzy szkolnych Olsztyna i województwa. W ramach forum w ciągu dziesięciu lat odbyło się 37 spotkań.